Ed. **438. Nefndarálit**

um frumvarp til laga um breyting á lögum um vörutoll, 22. okt. 1912.
(þingskjal 292).

Vörutollslögin frá 22. okt. f. á., gengu í gildi 1. jan. þ. á. og hafa síðan, eins og við mátti búast, komið fram margar umkvartanir um lögin, sjerstaklega um, að tollurinn komi mjög órjettlátlega niður á ýmsar vörutegundir, og að sum ákvæði laganna sjeu óljós. Til þess að bæta úr þessu, bar stjórnin fram í háttv. neðri deild frumvarp til breytinga á lögunum. Var frumvarp þetta fengið nefnd til meðferðar, er gerði á því allverulegar breytingar, er deildin samþykti.

Vjer, sem háttvirt efri deild hefir falið að athuga frumvarpið, höfum nú yfirfarið það, og leggjum til, að það verði samþykt með nokkrum ekki óverulegum breytingum.

Oss er ljóst að enginn kostur er á að breyta vörutollslögunum svo, að gjaldálagan verði fullkomlega rjettlát og sanngjörn. Til þess yrði að telja upp flestar þær vörutegundir, er til landsins flytjast og skipa þeim í afarmarga gjaldflokka. Yrði innheimta gjaldsins þá mjög erfið og vandasöm, ef ekki alveg óframkvæmanleg.

Vjer höfum því að eins haft hugfast, annarsvegar að bæta úr mestu ósanngirnisgöllum laganna, og hins vegar að forðast að gera ákvæðin óljós og vafasöm, eða þannig löguð, að gjaldendur eigi hægt með að koma vörum í lægri gjaldflokka, en þær eiga að vera í.

Allar miða breytingar frumvarpsins og breytingartillögur vorar að því, að lækka vörutollinn á venjulegum verslunarvarningi, eða að undanþiggja einstakar vörutegundir gjaldinu. Getum vjer ekki sagt, hve miklu þessi niðurfærsla muni nema í heild sinni, en vjer hyggjum, að hún muni ekki verði verulega tilfinnanleg fyrir landssjóð, og til uppbótar er gjaldið á póstböglum hækkað úr 15 upp í 25 aura.

Breytingartillögur vorar eru prentaðar hjer á eftir, og leyfum vjer oss að gera grein fyrir þeim á þessa leið.

Netatvinni leggjum vjer til, að sje tollaður í 3. flokki eins og verið hefir. Það gæti valdið ruglingi og undandrætti, að flytja þessa vörutegund í 2. flokk, enda gjaldið eigi svo hátt, að ástæða sje til breytingar.

Vörutáknunin, strigi, virðist oss svo óákveðin, að eigi sje rjett að draga þá tegund undan 3. flokki. Það eru fiskumbúðir, sem tollur þessi kemur einna harðast niður á, og mun hann vera 8—10 aurar á umbúðir utan um skippund af saltfiski. Virðist oss þessi skattur svo lágur, að vel megi við una.

Í frumvarpinu er pappír undanþeginn vörutolli, nema prentaður umbúðapappír, sem telst í 2. flokki. Þetta virðist oss óþörf ósamræmi og leggjum því til, að prentuðum umbúðapappír sje einnig slept.

Vjelaolíur til áburðar virðist oss ákveðnari táknun en vjelaáburður, en hinsvegar nægilegt tillit tekið til eimskipa og vjelabátaeigenda, þar eð aðaláburðurinn á vjelar mun vera olíur.

Vjer leggjum til að flytja sláttuvjelar og öll hin helstu jarðyrkjuverkfæri í 2. flokk. Nú eru öll þessi verkfæri talin í 6. flokki, og er tollurinn á sumum

þeirra alltilfinnanlegur. Sömuleiðis virðist oss vel við eiga að telja til þessa flokks eldfastan leir.

Þá leggjum vjer til að fella í burtu úr frumvarpinu »rær, gadda og spengur til járnbrautargerðar« af því táknanir þessar eru um of óákveðnar, en taka upp aftur, eins og var í stjórnarfrumvarpinu »járnbrautarteina«. Lítum vjer svo á, að vel geti komið fyrir, að viða hjer á landi verði lagðar smá sporbrautir, og er þá rjett að hafa gjaldið lágt.

Það hefir óefað verið tilgangur vörutollslaganna, að leggja sama gjald á skófatnað sem annan fatnað og á allskonar garn sama gjald og á tvinna, en þetta er óljóst í lögunum, svo vjer leggjum til, að það sje tekið fram berum orðum.

Loks leggjum vjer til, að tilbúin áburðarefni og leirpípur sje undanþegið vörutolli. Nú er tollurinn af vörutegundum þessum 1 kr. hv. 50 kg. og má það heita fullkomin afbolun frá að kaupa þær. Tilbúin áburðarefni munu vera brúkuð á einstöku stöðum, þar sem lítið er um hinn dýra áburð, sjerstaklega við ræktun garðávaxta, og virðist engin ástæða til að fyrirmuna mönnum að auka ræktun landsins á þennan hátt. Leirpípur munu sumstaðar notaðar við framræslu og mjög víða til reykleiðslu frá eldstæðum. Flutningsgjald til landsins fyrir pípurnar er afarhátt og þola þær því illa toll.

Vegna innheimtunnar og reikningsskila lögreglustjóra teljum vjer rjettast að lögin gangi í gildi við næstu áramót.

Nefndin lítur svo á, að með breytingum þessum og frumvarpinu verði vörutollslögin talsvert bætt, án þess innheimtan verði gerð til muna erfiðari, og ræður hún því háttv. deild til að samþykkja frumvarpið með breytingum þeim sem hjer fara á eftir:

Við 1. gr.

1. Orðin »netatvinni og« í 1. línu 4. málsgr. falli burt.
2. Orðið »strigi« í 2. línu sömu málsgr. falli burt.
3. Orðin »þar á meðal umbúðapappír prentaður« í sömu línu falli burt.
4. Fyrir »vjelaáburður« í 4. línu sömu málsgreinar komi: vjelaolíur til áburðar.
5. »Komman« á undan orðinu »kaðlar« í sömu málsgrein falli burt.
6. Á eftir orðinu »steðjar« í 6. línu sömu málsgr. komi: sláttuvjelar, plógar, herfi, skóflur, spaðar, kvíslar.
7. Á eftir orðinu »eldavjelar« í sömu málsgr. komi: eldfastur leir.
8. Fyrir orðin »teinar ..... járnbrautargerðar« komi: járnbrautarteinar.
9. Á eftir orðinu »fatnaði« í 6. málsgrein komi: (þar með talinn allskonar skófatnaður).
10. Á eftir orðinu »tvinni« í sömu málsgrein komi: og allskonar garni öðru en veiðarfæragarni.
11. Á eftir orðinu »tollinum« í niðurlagi greinarinnar komi: ennfremur tilbúin áburðarefni og leirpípur.

Við 3. gr.

12. Fyrir orðin »þegar í stað« komi: 1. janúar 1914.

Alþingi, 15. ágúst 1913.

Guðjón Guðlaugsson, formaður.

Steingrímur Jónsson, skrifari og framsögum.

Jón Jónatansson.